

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2029

Rok akademicki 2026/2027

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu	Medycyna rodzinna
Kod przedmiotu*	MRdz/E
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Pracownia Medycyny Rodzinnej
Kierunek studiów	Lekarski
Poziom studiów	Studia jednolite magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna/niestacjonarna
Rok i semestr/y studiów	IV rok, 7 i 8 semestr
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Język wykładowy	Polski
Koordynator	Dr Mariusz Małecki
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Mariusz Małecki, Konrad Skolimowski, Piotr Mierzwa, Paweł Bleharczyk, Anita Małecka, Mariusz Litwa, Krzysztof Zyś, Agnieszka Bąk, Agnieszka Szmidt-Trzeciak.

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
7	13	9			13				2
8	13	9			13				2

1.3. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiadomości z fizjologii, patofizjologii oraz umiejętność badania lekarskiego w tym pediatrycznego.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C ₁	Zapoznanie się z pryncypiami medycyny rodzinnej, rolą podstawowej opieki zdrowotnej i lekarza rodzinnego w systemie ochrony zdrowia.
C ₂	Poszerzenie podstaw teoretycznych i umiejętności praktycznych z medycyny rodzinnej oraz zapoznanie z zakresem kompetencji lekarza rodzinnego oraz innych profesjonalistów medycznych udzielających świadczeń w podstawowej opiece zdrowotnej.
C ₃	Zintegrowanie dotychczasowej wiedzy teoretycznej i klinicznej i jej wykorzystanie w warunkach porady ambulatoryjnej w podstawowej opiece zdrowotnej.

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu).	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób.	E.W1.
EK_02	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach i specyficznych problemach w praktyce lekarza rodzinnego.	E.W.38
EK_03	Przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym.	E.U1.

EK_o4	Przeprowadza wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną	E.U.2.
EK_o5	Przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego	E.U.3.
EK_o6	Przeprowadza badanie fizykalne dziecka w każdym wieku	E.U.4.
EK_o7	Przeprowadza orientacyjne badanie słuchu, wzroku i pola widzenia oraz badanie otoskopowe, badanie per rectum.	E.U11.
EK_o8	Przeprowadza badania bilansowe.	E.U12.
EK_o9	Umie planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne	E.U16
EK_10	Umie kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego	E.U20
EK_11	Umie interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyleń od normy	E.U24
EK_12	Umie kwalifikować pacjenta do szczepień ochronnych	E.U27
EK_13	Umie postępować w przypadku urazów (zakładać opatrunek lub unieruchomienie, zaopatrywać i zszywać ranę);	E.U36
EK_14	Umie prowadzić dokumentację medyczną pacjenta.	E.U38
EK_15	Jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.01
EK_16	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta;	K.02
EK_17	Jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;	K.03
EK_18	Jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	K.04
EK_19	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	K.05

EK_20	Jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych;	K.06
EK_21	Jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	K.07
EK_22	Jest gotów do formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;	K.08
EK_23	Jest gotów do wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole profesjonalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	K.09
EK_24	Jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	K.10
EK_25	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	K.11

3-3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne- semestr 7	
Wykład 1	Informacje organizacyjne dotyczące realizacji zajęć z medycyny rodzinnej w semestrze 7 i 8. Lekarz rodzinny oraz POZ w systemie opieki zdrowotnej. Rola i kompetencje lekarza rodzinnego oraz cele i zadania POZ w nowoczesnym systemie ochrony zdrowia.
Wykład 2	Koncepcja medycyny rodzinnej w Polsce i na świecie. Zasady funkcjonowania i finansowania POZ w Polsce i na świecie. Opieka koordynowana w POZ. Jakość opieki w praktyce lekarza rodzinnego.
Wykład 3	Promocja zdrowia w praktyce lekarza rodzinnego. Profilaktyka pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowa wybranych schorzeń. Programy profilaktyczne w praktyce lekarza rodzinnego. Badania przesiewowe w praktyce lekarza rodzinnego.
Wykład 4	Noworodek, niemowlę, starsze dziecko w praktyce lekarza rodzinnego. Realizacja Programu Szczepień Ochronnych. Badania bilansowe dzieci.
Wykład 5	Orzecznictwo w POZ. Bezpieczeństwo opieki nad pacjentem – zagrożenia i kontrowersje prawne w POZ. Wdrażanie rozwiązań z zakresu e-zdrowia w POZ.
Treści merytoryczne- semestr 8	

Wykład 1	Farmakoekonomia w medycynie rodzinnej. Wytyczne postępowania w POZ. Rola EBM w medycynie rodzinnej
Wykład 2	Choroby cywilizacyjne w praktyce lekarza rodzinnego (nadciśnienie tętnicze, cukrzyca t. 2).
Wykład 3	Choroby nowotworowe w praktyce lekarza rodzinnego. Najczęstsze nowotwory złośliwe w Polsce. Programy wczesnego wykrywania chorób nowotworowych. Organizacja opieki nad pacjentem onkologicznym. Podstawy opieki paliatywnej.
Wykład 4	Ostre choroby infekcyjne. Zasady racjonalnego stosowania antybiotyków. Najczęstsze problemy i istota opieki nad pacjentem geriatrycznym w praktyce lekarza rodzinnego
Wykład 5	Zaliczenie

B. Problematyka ćwiczeń

	Treści merytoryczne- semestr 7
Ćwiczenia 1	Zapoznanie się z praktyką lekarza rodzinnego. Organizacja pracy w rejestracji, gabinecie zabiegowym, gabinecie szczepień. Środki ochrony osobistej. Rola i zadania pielęgniarki praktyki, pielęgniarki środowiskowej, położnej środowiskowej, pielęgniarki / higienistki szkolnej. Doskonalenie umiejętności komunikowania się z pacjentem. Szczególne grupy pacjentów- dziecko, nastolatek, osoba w wieku podeszłym.
Ćwiczenia 2	Doskonalenie umiejętności badania przedmiotowego. Zajęcia praktyczne: pierwsza pomoc i reanimacja, ginekologia i położnictwo, chirurgia i urologia, otolaryngologia, okulistyka w praktyce lekarza poz.
Ćwiczenia 3	Opieka nad dzieckiem zdrowym. Wizyty patronażowe, bilanse, program szczepień ochronnych. Badanie podmiotowe i przedmiotowe noworodka i niemowlęcia. Ocena rozwoju dziecka w pierwszym roku życia. Współuczestniczenie w wizycie domowej i środowiskowej. Obserwacja

	pracy w poszczególnych stanowiskach w praktyce lekarza rodzinnego. Indywidualna praca z pacjentem. Studium przypadku
	Treści merytoryczne- semestr 8
Ćwiczenia 1	Najczęstsze problemy kardiologiczne w praktyce lekarza rodzinnego. Nadciśnienie tętnicze, choroba niedokrwienna serca, migotanie przedsionków, niewydolność serca. Zespół metaboliczny-cukrzyca t. 2, zaburzenia lipidowe, otyłość w praktyce lekarza rodzinnego. Promocja zdrowego stylu życia.
Ćwiczenia 2	Ostre choroby infekcyjne w praktyce lekarza rodzinnego. Algorytmy postępowania wobec pacjentów podejrzanych o COVID-19 oraz pacjentów z rozpoznaniem COVID-19. Zespół bólowy kręgosłupa. Choroba zwyrodnieniowa stawów. Najczęstsze problemy reumatologiczne w praktyce lekarza rodzinnego.
Ćwiczenia 3	Choroby nowotworowe w praktyce lekarza rodzinnego. Opieka nad pacjentem w stanie terminalnym. Najczęstsze problemy zdrowotne u pacjentów w wieku podeszłym. Wielochorobowość. Polipragmazja.

C. Problematyka seminariów

	Treści merytoryczne- semestr 7
Seminarium 1	Organizacja przychodni POZ/ praktyki lekarza rodzinnego. Najczęstsze problemy zdrowotne w POZ – przyczyny zgłaszalności pacjentów. Rzadsze przyczyny zgłaszalności - pacjent uzależniony, przemoc w rodzinie.
Seminarium 2	Współpraca lekarza rodzinnego z lekarzami innych specjalności oraz innymi profesjonalistami medycznymi - pielęgniarką środowiskową, położną środowiskową, pielęgniarką / higienistką szkolną, fizjoterapeutą, psychologiem. Zasady kierowania do szpitala, na leczenie sanatoryjne, na rehabilitację leczniczą. Współpraca ze szkołami, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, placówkami opieki społecznej.
Seminarium 3	Prowadzenie dokumentacji medycznej w praktyce lekarza rodzinnego. Badania dodatkowe w praktyce lekarza rodzinnego.

Seminarium 4	Komunikacja lekarz- pacjent. Teleporada i teleopieka jako jedna z form udzielania świadczeń w POZ. Szczególne grupy pacjentów. Pacjent przewlekle chory, pacjent w stanie terminalnym.
Seminarium 5	Problemy etyczne w praktyce lekarza rodzinnego. Omówienie karty praw pacjenta.
	Treści merytoryczne- semestr 8
Seminarium 1	Zaburzenia zdrowia psychicznego w praktyce lekarza rodzinnego w poszczególnych grupach pacjentów.
Seminarium 2	Zespół bólowy grzbietu. Choroba zwyrodnieniowa stawów. Inne częste choroby układu ruchu w praktyce lekarza rodzinnego.
Seminarium 3	Najczęstsze choroby zakaźne w praktyce lekarza rodzinnego. Zapobieganie chorobom zakaźnym. Program szczepień ochronnych. Szczepienie osób dorosłych. Postępowanie poekspozycyjne w przypadku wybranych chorób zakaźnych (tęžec, wścieklizna). Zasady zgłaszania podejrzenia chorób zakaźnych.
Seminarium 4	
	Stany nagłe w praktyce lekarza rodzinnego. Diagnostyka, pomoc przedszpitalna. Zasady wzywania zespołów ratownictwa medycznego. Oraz korzystania z transportu sanitarnego. Podawanie leków w praktyce lekarza rodzinnego.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: prezentacja multimedialna z wykorzystaniem Office 365.

Ćwiczenia: ćwiczenia praktyczne, pokaz, forma wykładowa, praca z pacjentem, obserwacja pracy personelu praktyki lekarza POZ.

Seminarium: prezentacja multimedialna z wykorzystaniem Office 365, dyskusja, analiza przekazywanych treści.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
---------------	---	---

EK_01, EK_02	Zaliczenie pisemne	W, SEM.
EK_03 - EK_25	Zaliczenie praktyczne	Ćw., Sem.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wszystkie informacje dotyczące zasad uczestnictwa w zajęciach znajdują się w Regulaminie zajęć klinicznych.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:

1. Pełne uczestnictwo i aktywność w ćwiczeniach i seminariach.
2. Pełne uczestnictwo w wykładach.

Ćwiczenia i seminaria- zaliczenie praktyczne:

Zadaniem studenta jest przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, zinterpretowanie wyników laboratoryjnych, postawienie prawidłowej diagnozy i zaplanowanie postępowania terapeutycznego oraz odpowiedz na pytania dotyczące zagadnień poruszanych na seminariach.

Wykłady: zaliczenie testu końcowego

Ocena umiejętności na ćwiczeniach

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dobrze przygotowany, w bardzo dobrym stopniu zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach w praktyce lekarza rodzinnego, prawidłowo planuje konsultacje specjalistyczne i prowadzi dokumentację medyczną.

4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, w dobrym stopniu zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach w praktyce lekarza rodzinnego, prawidłowo planuje konsultacje specjalistyczne i prowadzi dokumentację medyczną.

4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, w bardzo dobrym stopniu zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach w praktyce lekarza rodzinnego, prawidłowo planuje konsultacje specjalistyczne i prowadzi dokumentację medyczną.

3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, w dostatecznym stopniu zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach w praktyce lekarza rodzinnego, planuje konsultacje specjalistyczne, niekiedy popełniając błędy i prowadzi dokumentację medyczną.

3.0 – student uczestniczy w zajęciach, w dostatecznym stopniu zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach w praktyce lekarza rodzinnego, planuje konsultacje specjalistyczne często popełniając błędy i prowadzi dokumentację medyczną.

2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, nie zna i nie rozumie przyczyn, objawów, zasad diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach w praktyce lekarza rodzinnego, nieprawidłowo planuje konsultacje specjalistyczne i źle prowadzi dokumentację medyczną, często jest korygowany

Ocena kompetencji społecznych:

- ocenianie ciągle przez nauczyciela (obserwacja)
- dyskusja w czasie zajęć
- opinie pacjentów, kolegów

ZALICZENIE - TEST KOŃCOWY.

- Test trwa 45 minut od momentu rozpoczęcia pisania testu tzn. od momentu gdy wszyscy studenci na sali zajęli swoje miejsce, prowadzący egzamin przedstawił zasady obowiązujące, wyjaśnił wszystkie wątpliwości i odpowiedział na wszystkie pytania studentów uczestniczących w egzaminie, przedstawiciel studentów potwierdził podpisem, że studenci biorący udział w egzaminie mieli możliwość zapoznania się z zasadami obowiązującymi na egzaminie i uzyskali odpowiedzi na wszystkie pytania.
- Test składa się ze 60 pytań z 1 prawidłową odpowiedzią.
- Do przystąpienia do testu końcowego **KONIECZNE** jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń i seminariów.

- Zakres ocen: 2,0 – 5,0

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ocena końcowa= 70% test+ 20% ćwiczenia + 10% seminaria

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	70
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	27
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>A. Windak, S. Chlabicz, A. Mastalerz-Migas: Medycyna rodzinna. Podręcznik dla lekarzy i studentów. Termedia Wydawnictwa Medyczne, Poznań 2015.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Aktualne rozporządzenie ministra zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych.</p>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej